

ผลของการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สต่อการลด
ความวิตกกังวลในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยง

นางสาว พวงเพชร เกษรสมุท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN. 974-582-976-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

0190200

1000000000000

EFFECTS OF ROGERIAN GROUP COUNSELING ON REDUCING
ANXIETY IN HIGH RISK PREGNANT WOMEN

MISS PAUNGPET KASORNSAMUT

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN. 974-582-976-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สต่อการลด
ความวิตกกังวลในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยง

โดย

นางสาว พวงเพชร เกษรสมุท

ภาควิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไสริย์ ไพธีกัว

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง อุ่นใจ แวศร

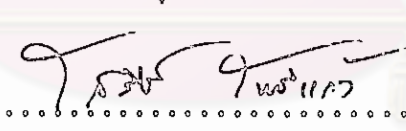

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยบัณฑิต เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

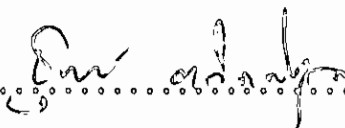

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภาพรชัย ไตรรงค์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไสริย์ ไพธีกัว)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง อุ่นใจ แวศร)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. รุณพร ชงกิตติกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

พวงเพชร เกษรสมุทร . : ผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์ส ต่อการลดความวิตกกังวลในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยง (EFFECTS OF ROGERIAN, GROUP COUNSELING ON REDUCING ANXIETY IN HIGH RISK PREGNANT WOMEN) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. ไชริศ โพธิแก้ว
อ.ที่ปรึกษาช่วย: รศ.พญ. อุ่นใจ แววศร , 250 หน้า ISBN 974-582-976-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนว โรเจอร์สที่มีต่อการลดความวิตกกังวลในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยง โดยมีสมมติฐานการวิจัยว่าหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์ส จะมีคะแนนความวิตกกังวลต่ำกว่าก่อนการเข้ากลุ่ม การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบมีกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group, Pretest -Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบวัดความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่แพทย์ได้ให้การวินิจฉัยแล้วว่า มีภาวะแทรกซ้อนเกิดขึ้นในระหว่างการตั้งครรภ์ครั้งนี้ และเป็นคนไข้สามัญที่กำลังตั้งครรภ์อาศัยอยู่ที่ตึกจุฬาฯ ชั้น 5 โรงพยาบาลศิริราช ซึ่งมีคะแนนที่ได้จากแบบวัดความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงสูงกว่าคะแนนในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 (48.75 คะแนน จากคะแนนเต็ม 90 คะแนน) และเป็นผู้ที่สมัครใจเข้าร่วมกลุ่มการวิจัย จำนวน 8 คน กลุ่มตัวอย่างทุกคนเข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นเวลาติดต่อกัน 10 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่มตามแนวทางของโรเจอร์ส กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดความวิตกกังวลก่อนเข้ากลุ่มและตอบแบบวัดฉบับเดียวกันทันทีหลังจากสิ้นสุดการทดลอง ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความวิตกกังวลของกลุ่มตัวอย่างก่อน และหลังการเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่าหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนว โรเจอร์สภายหลังการเข้ากลุ่ม มีคะแนนความวิตกกังวลลดลงต่ำกว่าก่อนเข้ากลุ่มอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

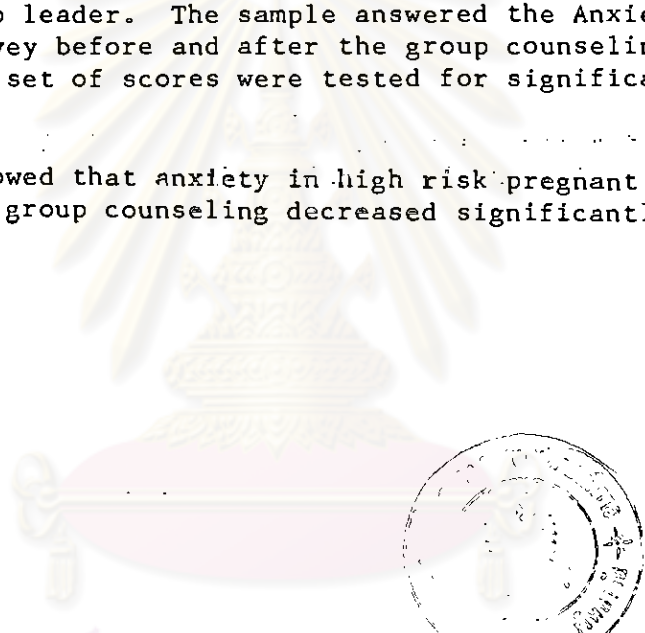
ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต พวงเพชร เกษรสมุทร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ไชริศ โพธิแก้ว
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อ. อุ่นใจ แววศร

C143064 : MAJOR COUNSELING PSYCHOLOGY
 KEY WORD: : ROGERIAN GROUP COUNSELING/ANXIETY/HIGH RISK PREGNANT WOMEN
 PAUNGPET KASORNSAMUT : EFFECTS OF ROGERIAN GROUP COUNSELING ON
 REDUCING ANXIETY IN HIGH RISK PREGNANT WOMEN. THESIS ADVISOR :
 ASST. PROF. SOREE POKAEO, Ed.D. THESIS COADVISOR : ASSO. PROF.
 Dr. OONJAI VAEUSORN, 250 PP. ISBN 974-582-976-5

The purpose of this research was to study the effects of Rogerian group counseling on reducing anxiety in high risk pregnant women. The tested hypothesis was that anxiety of high risk pregnant women after having participated in Rogerian group counseling would decrease significantly. The research design was the one group pretest posttest design. The instrument was the Anxiety in High Risk Pregnant Women Survey developed by the researcher. The sample was 8 pregnant women who were diagnosed by the doctor as having high risk and was admitted in Siriraj Hospital. They had score in Anxiety in High Risk Pregnant Women Survey higher than 75 percentiles (48.75 scores from 90). This volunteered sample was participated in Rogerian group counseling session for 10 consecutive days for 2 hours each day. The researcher was the group leader. The sample answered the Anxiety in High Risk Pregnant Women Survey before and after the group counseling. Differences between the set of scores were tested for significance by the t-dependent test.

The results showed that anxiety in high risk pregnant women who participated in Rogerian group counseling decreased significantly at the 0.01 level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....จิตวิทยา
 สาขาวิชา.....จิตวิทยาการปรึกษา
 ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิสิต..... ม.อ.บ.ร. 11 มิ.ย. 2535
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ร.ร. ร.ร.
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... ร.ร. 11 มิ.ย. 2535

กิตติกรรมประกาศ

ตลอดระยะเวลาของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกเสมือนเป็นจังหวะชีวิตช่วง
 หนึ่งของข้าพเจ้าที่มีคุณค่าและมีความหมายยิ่งนัก ความสำเร็จของการทำงานชิ้นนี้ดูเหมือนเป็น
 เพียงผลพลอยได้ หากแต่เป็นผลพลอยได้ที่จะคุ้มค่ากับการลงทุนเท่านั้นเอง สิ่งที่ข้าพเจ้าได้รับ
 อย่างแท้จริงนั้น มีค่ากว่าผลพลอยได้เ็นมากนัก ในกระบวนการของการทำวิทยานิพนธ์ข้าพเจ้าได้
 เรียนรู้ที่จะเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้คนรอบข้างที่ข้าพเจ้าเข้าไปเกี่ยวข้องกับได้เรียนรู้ที่จะเอา
 ชนะใจตนเอง และได้เรียนรู้ที่จะยอมรับกับกระแสของความจริงที่ว่า บางทีเราต้องรอคอย บาง
 ทีเราต้องอดทน และบางทีอะไร ๆ มันก็ไม่ใช่ไปอย่างที่เราคาดหมาย เราได้เรียนรู้ที่จะต้อนรับ
 รับกับทุกสิ่ง และในวันนี้ข้าพเจ้าภาคภูมิใจเหลือเกิน ที่ความรู้สึกที่เหลืออยู่ในวันนี้ (แม้ว่าข้าพเจ้า
 จะยังไม่สำเร็จก็ตาม) ล้วนแต่เป็นความรู้สึกที่ดี ๆ ต่อตนเองและต่อผู้คนรอบข้าง เป็นความรู้สึกที่
 เต็มไปด้วยความซาบซึ้งใจ ความรู้สึกขอบคุณ ต่อผู้คนมากมายที่มีส่วนร่วมในจังหวะชีวิตและความ
 สำเร็จครั้งนี้ของข้าพเจ้า

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. โสริษฐ์ โพธิ์แก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาที่รักยิ่ง ท่านเป็นผู้ให้ซึ่ง
 ทั้งความรู้ ประสบการณ์ กำลังใจ และเสียสละซึ่งเวลาสำหรับลูกศิษย์อย่างข้าพเจ้า ขอกราบขอบ
 พระคุณ รศ.พญ. อุ่นใจ แวศร ผู้ให้ซึ่งความเมตตาและความใส่ใจ คุณพ่อจิ้น แบรี่ ซึ่งแม้จะอยู่
 ห่างไกล แต่ข้าพเจ้าก็สำนึกเสมอถึงความห่วงใยและอาทรของท่าน ทั้งยังเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ
 พิจารณาแบบวัดที่สร้างขึ้น รศ.ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล ผู้ซึ่งมีรอยยิ้มอันอบอุ่นใจ และเป็นผู้ให้คำ
 ปรึกษาทางสถิติแก่ข้าพเจ้า ขอขอบพระคุณ พี่สุนันทา พี่ณรงค์ พี่ไพโรจน์ และพี่พอลตา ผู้บังคับบัญชา
 ที่ให้โอกาสและความช่วยเหลือในการมาศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณน้องชาวจุฬาฯ 5 ทุกคน ในความ
 อารมณ์ ความเอื้อเฟื้อและความเสียสละในการอยู่เวรแทนข้าพเจ้า ขอขอบคุณน้องชาวจิตวิทยาการ
 ปรึกษาทุกคน สำหรับกำลังใจและความห่วงใยที่มีมาอย่างไม่ขาดสาย ขอขอบคุณพี่สาว พี่มิก สำหรับ
 หมายตแห่งใจแรงงานและการอดหลับอดนอนร่วมกับข้าพเจ้า ขอขอบคุณคนใช้ทุกคนที่มีส่วนร่วมใน
 การวิจัยครั้งนี้ และมีส่วนส่งเสริมให้ข้าพเจ้าตระหนักถึงบทบาทของพยาบาลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และ
 บุคคลที่ไม่เคยขาดจากความทรงจำเลยคือ พี่หน้อย เพื่อนคู่ทุกข์คู่ยากที่เปี่ยมไปด้วยความรักและ
 ห่วงใย ขอขอบคุณในความเมตตาของ น้าพิศและคุณหมอมุมพรี และสุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ
 คุณแม่ ขอขอบคุณพี่นิ่ม พี่น้อยและจิม สำหรับความเสียสละและความเข้าใจ และขอกราบขอบคุณ
 ดร.ทันแซ ยูประพัฒน์ (เจียมประเสริฐ) สำหรับทบทวนการวิจัยทั้งหมดในครั้งนี้

ดวงเพชร เกษรสมพร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย..... ก

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... จ

กิตติกรรมประกาศ..... ฉ

สารบัญตาราง..... ช

สารบัญภาพ..... ญ

บทที่ 1 บทนำ..... 1

 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1

 แนวคิดพื้นฐานทางทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 7

 แนวคิดเกี่ยวกับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม..... 7

 แนวคิดเกี่ยวกับความวิตกกังวล..... 36

 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 55

 จุดประสงค์ของการวิจัย..... 59

 สมมุติฐานของการวิจัย..... 59

 ขอบเขตของการวิจัย..... 59

 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย..... 60

 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 62

บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย..... 63

 กลุ่มตัวอย่าง..... 63

 การตั้งเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง..... 64

 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 65

 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ..... 69

 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย..... 73

สารบัญ (ต่อ)

	การเก็บข้อมูลและการตรวจให้คะแนน.....	75
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
บทที่ 3	ผลการวิจัย.....	77
	การสังเกตพฤติกรรมและบรรยากาศกลุ่ม.....	79
บทที่ 4	การอภิปรายผลการวิจัย.....	90
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	96
	รายการอ้างอิง.....	104
ภาคผนวก		
	ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	120
	ภาคผนวก ข ผลที่ได้จากแบบวัดต่าง ๆ.....	133
	ภาคผนวก ค ตัวอย่างกระแสกลุ่ม.....	144
	ภาคผนวก ง สูตรที่ใช้ในการวิจัย.....	217
	ประวัติผู้วิจัย.....	221

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

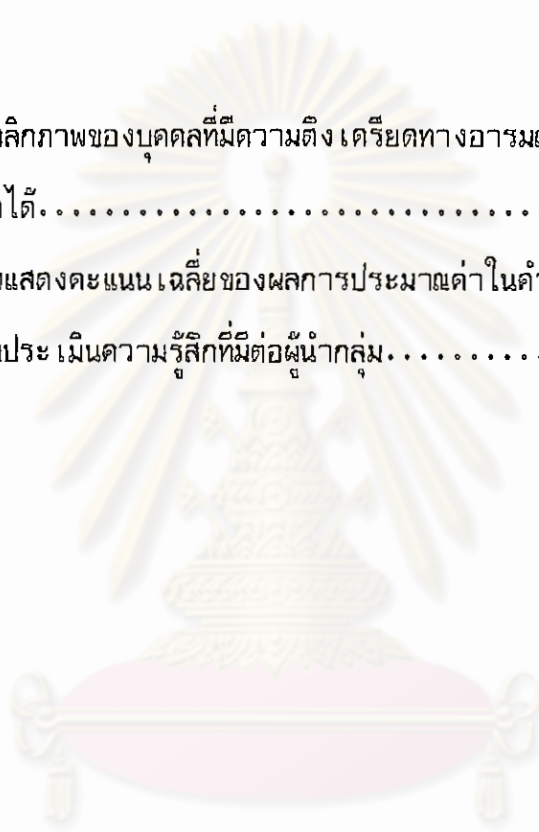
ตารางที่	หน้า
1 แสดงค่าความเที่ยงของแบบวัดความวิตกกังวลในแต่ละด้าน และของแบบวัดทั้งฉบับ แยกตามกลุ่มตัวอย่าง.....	72
2 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงก่อนและหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที จำแนกตามความวิตกกังวลในแต่ละด้าน และคะแนนรวมทั้งฉบับ.....	78
3 แสดงผลการทดสอบค่าที (t-test) และค่าสหสัมพันธ์ (r) ของข้อคำถามรายชื่อของแบบวัดความวิตกกังวลในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยง.....	134
4 แสดงคะแนนความวิตกกังวลของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และคะแนนที่ลดลง จำแนกตามคะแนนรายด้าน และคะแนนรวมทั้งฉบับของกลุ่มทดลองแต่ละคน.....	137
5 แสดงค่าความถี่ และร้อยละของความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับประโยชน์ของการเข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา.....	140
6 แสดงค่าร้อยละของสิ่งที่สมาชิกได้จากการเข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา.....	141

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

หน้า

แผนภูมิที่ 1	แสดงบุคลิกภาพของบุคคลที่มีความตึงเครียดทางอารมณ์ และบุคคลที่ปรับตัวได้.....	17
แผนภูมิ 2	เส้นทางแสดงคะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินค่าในคำตัดสินแต่ละคู่ของแบบประเมินความรู้สึกที่มีต่อผู้นำกลุ่ม.....	139

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย